

узагальнюючий план управління, який орієнтовано на досягнення основних цілей підприємства шляхом виявлення та реалізації довгострокових конкурентних переваг на певному ринку.

Таким чином, управління фінансами підприємств забезпечує його господарську діяльність фінансовими ресурсами, вирішує існуючі фінансові протиріччя у фінансових відносинах, здійснює контроль за дотриманням фінансової дисципліни і націлене на подальший розвиток підприємства, досягнення його стратегічних цілей.

Отже, для того щоб забезпечити підприємства їх фінансовою стійкістю, а також платоспроможності та прибутковості, необхідно поліпшувати, фінансове управління підприємством через впровадження систем заходів, спрямованих на ефективне використання ресурсів підприємства, формування оптимальної структури прибутку, досягнення оптимального співвідношення прибутковості і ліквідності, забезпечення збільшення грошових потоків за одночасного скорочення витрат.

Список використаних джерел:

1. Оліярник В.В., Гаврилюк Г.Є. *Фінансові ресурси та управління ними в господарській діяльності підприємства* / В.В. Оліярник, Г.Є. Гаврилюк // *Фінансово-економічний розвиток України в умовах глобалізаційно-інтеграційних процесів: збірник матеріалів III всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції, 28 лютого 2014р.* – Львів: ЛКА, 2014. – с. 238-241.
2. Блонська В.І., Венгжин О.Р. *Ефективне управління прибутком підприємства - як основа його стратегічного потенціалу* // *Науковий вісник України.* - 2011. - Вип. 21.17. - С. 160-165.
3. Гуляєва Н.М., Сьомко О.В. *Фінансові ресурси підприємств* // *Фінанси України.* - 2013. - 12 - С. 58
4. Поддєрьогін А.М. *Фінанси підприємств* // *Підручник.* - 2013. - С. 135.

Андрій ГРИГОРИШЕН
науковий керівник
к.е.н. Данилишин В.І.
ІФННІМ ТНЕУ

УПРАВЛІННЯ ДОХОДАМИ СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ

Найважливіше місце і значення в діяльності будь-якого підприємства займає прибуток. Це пояснюється тим, що саме прибуток є головною метою діяльності будь-якого підприємства, визначальним критерієм ефективності господарювання і основним джерелом фінансових ресурсів підприємства. Основне завдання управління прибутком полягає в розвитку підприємства та забезпеченні інтересів його власників і персоналу. Саме це визначає необхідність створення дієвої та ефективної системи управління прибутком підприємства.

Прибуток суб'єкта господарювання є показником фінансових результатів його господарської діяльності, що визначається шляхом зменшення суми валового доходу суб'єкта господарювання за певний період на суму валових витрат та суму амортизаційних відрахувань[1, 45]. Склад валового доходу та валових витрат суб'єктів господарювання визначається законодавством. Для цілей оподаткування законом може встановлюватися спеціальний порядок визначення доходу як об'єкта оподаткування.

Порядок використання прибутку суб'єкта господарювання визначає власник (власники) або уповноважений ним орган відповідно до законодавства та установчих документів[2,78]. Порядок використання прибутку державних підприємств встановлюється відповідно до закону. Держава може впливати на вибір суб'єктами господарювання напрямів та обсягів використання прибутку через нормативи, податки, податкові пільги та господарські санкції відповідно до закону. Також, визначення категорії «прибуток» висвітлено в П(С)БО 3 «Звіт про фінансові результати», де прибуток – це сума, на яку доходи перевищують пов'язані з ними витрати.

На основі проведеного аналізу різних підходів щодо трактування категорії «прибуток», на нашу думку під прибутком слід розуміти: основний узагальнюючий показник фінансових результатів здійснення підприємницької діяльності, виражений у формі певної суми коштів, що залежить від вміння управляти підприємницькими ризиками, ефективності функціонування суб'єкта підприємницької діяльності та загальної економічної ситуації на ринку.

Система управління прибутком підприємства – це сукупність взаємопов'язаних елементів, кожний з яких має функціональне призначення та спільна для котрих, за певних умов, забезпечує досягнення механізму отримання прибутку заданої величини.

В умовах ринкової економіки підприємства здійснюють свою діяльність з метою отримання доходу. Отримання доходів свідчить про те, що продукція підприємства знайшла свого споживача і вона відповідає вимогам та попиту ринку за ціною, якістю, іншими характеристиками. Отримання доходів спрямовує підприємство для покриття збитків і отримання чистого прибутку.

Велику роль в механізмі управління прибутком відіграє система організаційного забезпечення управління прибутком. Це взаємозалежна сукупність внутрішніх структурних служб і підрозділів підприємства, які забезпечують розробку й прийняття управлінських рішень щодо окремих аспектів формування прибутку та несуть відповідальність за результати цих рішень. Останнім часом організаційне управління прибутком базується на формуванні більш ефективних структурних підрозділів підприємства – центрів відповідальності. Вихідним моментом створення системи управління прибутком на основі виділення центрів відповідальності є персоніфікація відповідальності за прийняття рішень.

Найважливішими елементами системи управління прибутком є об'єкт та суб'єкт його управління. Об'єктом управління прибутком є сукупність фінансових відносин, які виникають у процесі операційної, інвестиційної та

фінансової діяльності суб'єкта господарювання з приводу трансформації доходу від зазначених видів діяльності в прибуток підприємства[3,183].

При розподілі прибутку важливим є оптимальне поєднання таких завдань його ефективного використання:

1) здійснення розподілу прибутку відповідно до стратегії розвитку підприємства; -підвищення рівня добробуту власників підприємства, шляхом реалізації дивідендної політики;

2) забезпечення приросту ринкової вартості суб'єкта господарювання у коротко- та довготерміновій перспективі;

3) підвищення інвестиційної привабливості підприємства;

4) забезпечення ефективного впливу на трудову активність працівників, що здійснюється шляхом участі працівників у розподілі прибутку;

5) реалізація соціального розвитку підприємства;

6) поповнення фінансових ресурсів підприємства;

7) розвиток матеріально-технічної бази за рахунок капіталізованої частини прибутку;

8) підвищення рівня платоспроможності підприємства за рахунок скерування капіталізованого прибутку в обіговий капітал;

9) зменшення ризиків діяльності внаслідок формування та поповнення резервного фонду, фонду резерву виплат дивідендів, інших фондів спеціального призначення.

До складу загальної схеми системи управління прибутком, запропонованої нами, входять такі основні блоки, як концепції управління, механізм управління та організація управління, спільна дія котрих забезпечує отримання прибутку необхідної величини. Система управління прибутком має бути органічно інтегрована із загальною системою управління підприємством, так як прийняття управлінських рішень у будь-якій сфері діяльності підприємства прямо або опосередковано впливає на рівень отриманого прибутку.

Отже, економічна суть доходів полягає у відшкодуванні витрат на ведення діяльності й отримання відповідної суми прибутку, яка забезпечує досягнення стратегічної мети підприємства – приріст власного капіталу, а логічна та структурована класифікація доходів дає можливість ефективно ними управляти та бути складовою сучасної системи управління.

Список використаних джерел:

1. Білик, М. Д. Фінансовий аналіз: навч. посібник / М. Д. Білик, О. В. Павловська, Н. М. Притуляк, Н. Ю. Невмержицька. – К. : КНЕУ, 2005. – 592 с. – ISBN 966-024-376-5.

2. Білик, Т.О. Економічна сутність прибутку в умовах трансформації економіки/Т.О. Білик//Формування ринкових відносин в Україні.– 2007. – № 11.

3. Білик, Т.О. Теоретичні аспекти прибутку/ Т. О. Білик // Формування ринкових відносин в Україні. – 2005. – № 8.